WIKIPEDIA

Garon kieli

Garon kieli[1] on Intian Meghalayan osavaltiossa ja sen lähialueilla Bangladeshissä asuvien garojen[2] puhuma sinotiibetiläinen kieli.

Kielen puhujia on noin 700 000 henkeä. Suurin osa heistä asuu Meghalayan vuoristoseudulla ja noin 100 000 Garovuorten eteläpuolella Bangladeshissa. Pienempiä ryhmiä asuu Assamin ja Tripuran osavaltioissa sekä Modhupurin lähellä Bangladeshissa.[3] Bangladeshissa kaikki aikuiset garot osaavat myös bengalia.[4]

Garo kuuluu sinotiibetiläisten kielten tiibetiläis-burmalaisen haaran barilaiseen ryhmään.[1] Se jakautuu useisiin murteisiin, jotka Garovuorten a'tongia ja rugaa lukuun ottamatta ovat pääosin toistensa puhujien ymmärrettävissä.[3] Lainasanoja on saatu bengalista ja englannista.[4]

Amerikkalaiset baptistilähetyssaarnaajat laativat garoa varten kirjoitusjärjestelmän 1800-luvun lopussa. Kirjakieli perustuu koillismurteeseen, jota toisinaan kutsutaan a'weksi.[3] Kieltä kirjoitetaan latinalaisella kirjaimistolla. Garoksi on julkaistu kristillistä uskonnollista kirjallisuutta, kansanperinnekokoelmia ja pieniä sanomalehtiä. Sitä käytetään myös alkeiskoulujen opetuskielenä.[5]

Lähteet

1. Anhava, Jaakko: *Maailman kielet ja kielikunnat (3. painos)*, s. 159. Tampere: Gaudeamus, 2005. ISBN 951-662-734-X.
2. *Narody mira: istoriko-etnografitšeski spravotšnik*, s. 132. Moskva: Sovetskaja entsiklopedija, 1988.
3. Graham Thurgood & Randy J. LaPolla (eds.): *The Sino-Tibetan Languages*, s. 387. London & New York: Routledge, 2003. ISBN 0-7007-1129-5.
4. Graham Thurgood & Randy J. LaPolla (eds.): *The Sino-Tibetan Languages*, s. 399. London & New York: Routledge, 2003. ISBN 0-7007-1129-5.
5. Graham Thurgood & Randy J. LaPolla (eds.): *The Sino-Tibetan Languages*, s. 388. London & New York: Routledge, 2003. ISBN 0-7007-1129-5.